

Załącznik do Uchwały z dnia 30.09.2009 r.
Rady Miasta Sandomierza

SANDOMIERZ 2009r.

GMINNY
PROGRAM WYCHODZENIA
Z BEZDOMNOŚCI

Realizator programu:
Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Słowackiego 17 a
27-600 Sandomierz
tel: 015 832 29 04

Instytucje współpracujące:

1. Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu
2. Straż Miejska w Sandomierzu
3. Urząd Miejski w Sandomierzu
4. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Sandomierzu
5. Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sandomierzu
7. Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Sandomierzu
8. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Sandomierzu
9. Polski Czerwony Krzyż – Zarząd Rejonowy w Sandomierzu

1. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Według Ustawy o Pomocy Społecznej z dnia 12 marca 2004r., za **osobę bezdomną** uznaje się osobę nie zamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i nie zameldowaną na pobyt stały w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobę nie zamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Pod pojęciem „**bezdomny**” można więc rozumieć człowieka nie posiadającego własnego mieszkania z reguły bez zameldowania na terenie kraju, nie mającego możliwości powrotu do ostatniego miejsca zamieszkania.

Bezdomność klientów OPS warunkują różne przyczyny, są to zjawiska związane z procesami bezdomności i wykluczenia społecznego, do których można zaliczyć przede wszystkim:

- uzależnienia
- brak stałych dochodów

- eksmisję z zajmowanego dotychczas lokalu - w większości przypadków spowodowane nie płaceniem czynszu
- opuszczenie zakładu karnego i brak możliwości powrotu do miejsca zamieszkania
- rozpad rodziny – zerwanie więzi formalnych, psychologicznych i społecznych oraz brak możliwości spełnienia przez rodzinę jej podstawowych funkcji
- przemoc w rodzinie
- konflikty spowodowane brakiem tolerancji społecznej

Wyróżnić można bezdomnych z przymusu i z wyboru.

Bezdomni z wyboru - to ludzie o specyficznych predyspozycjach osobowościowych, przekonaniach, które nie pozwalają im nigdzie osiedlić się na stałe, zadomowić.

Bezdomni z przymusu - to osoby, które ze względów osobistych i ekonomicznych są bezdomne.

Można również mówić o bezdomności jawnej i ukrytej, rozumiejąc przez pierwszą sytuację braku mieszkania i dachu nad „głową”, a przez drugą sytuację warunków mieszkaniowych drastycznie odbiegających od społecznie akceptowanego standardu mieszkaniowego.

Bezdomność jest jednym z poważniejszych zjawisk patologii społecznej, nie jest również problemem nowym, chociaż niektóre jej aktualne uwarunkowania wymagają ponownej diagnozy. Od właściwego określenia istoty i specyfiki konkretnego przypadku bezdomności zależy odpowiedni dobór środków przeciwdziałania. Ze względu na złożoność przyczyn pozostawania w bezdomności, osoby bezdomne wymagają różnorodnych działań na rzecz zaspokojenia ich potrzeb oraz włączenia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Właściwe określenie istoty i specyfiki każdego przypadku bezdomności oraz dobór odpowiednich form pomocy może przynieść skuteczne efekty.

2. CEL PROGRAMU

Celem programu jest zapewnienie osobom zagrożonym bezdomnością oraz bezdomnym bezpieczeństwu socjalnego (profilaktyka i osłona socjalna) oraz warunków do pełnienia właściwych, adekwatnych do ich możliwości i potrzeb, społecznie użytecznych ról i funkcji społeczno – zawodowych (aktywizacja).

3. ZADANIA PROGRAMU

Powstanie zintegrowanego systemu usług socjalnych, świadczonych przez podmioty publiczne i pozarządowe obejmujące:

- udzielenie i zapewnianie schronienia, odzieży, posiłku zgodnie z ustawą o pomocy społecznej
- pomoc psychologiczno – terapeutyczną
terapeuta uzależnień i psycholog w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Sandomierzu przy ul. Słowackiego 15, od wtorku do piątku od 18⁰⁰ do 20⁰⁰
- pomoc w leczeniu uzależnień
- pomoc prawną
radca prawny w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Sandomierzu przy ul. Słowackiego 15, od wtorku do piątku od 18⁰⁰ do 20⁰⁰ lub w OPS po wcześniejszym uzgodnieniu terminu konsultacji prawnej
- wspieranie różnych form zatrudnienia
- aktywizację rynku pracy
- udzielenie pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, odbudowywanie więzów rodzinnych,
- działania informacyjne – informowanie o możliwości uzyskania pomocy – jej rodzaju oraz adresach
- pomoc w wyrabianiu lub odtwarzaniu dokumentów osobistych

- pomoc w uzyskiwaniu świadczeń zabezpieczenia społecznego z pomocy społecznej (uzyskanie orzeczenia o ustaleniu stopnia niepełnosprawności), świadczeń rentowych i emerytalnych
- za osobę objętą programem ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (w przypadku braku ubezpieczenia z innych źródeł)
- pomoc w przystosowaniu do życia na wolności osób opuszczających zakłady karne

Dążąc do poprawy sytuacji socjalno-bytowej osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, jak również usamodzielnienia części z nich będą wspierane finansowo przedstawione działania związane z realizacją programu. Wszystkie działania na rzecz osób bezdomnych mają uwzględniać zasadę poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności światopoglądowej i wyznania.

4.REALIZACJA PROGRAMU

Program jest realizowany przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz w oparciu o współpracę z następującymi instytucjami:

Powiatowy Urząd Pracy

ul. Mickiewicza 34

27-600 Sandomierz

Sekretariat

tel: 644 14 42, 644 14 45, 644 14 46, 644 14 49 lub 644 14 50

Fax (015) 644 15 05

Pośrednictwo pracy dla pracodawców – wew. 221

Informacje o ofertach pracy dla bezrobotnych – wew. 216 lub 231

Stanowisko ds. informatyki i statystyki – wew. 228

Stanowisko ds. rozwoju zawodowego (szkolenia) – wew. 223

Stanowisko ds. wspierania, samozatrudnienia i wyposażenia miejsc pracy –
wew. 218

Stanowisko ds. organizacji miejsc pracy i rekrutacji z Funduszu Pracy – wew. 218

Stanowisko ds. organizacji staży i przygotowania zawodowego w miejscu pracy –
wew. 202 lub 205

ośrodki odwykowe

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej
Specjalistyczna Poradnia Terapii Uzależnień
ul. Schinzla 13
27-600 Sandomierz
tel. (015) 833 07 31

Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia
ul. Dąbrowskiego 7
37-464 Stalowa Wola
tel. (015) 844 86 16

Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii; WOTUW- Przychodnia Terapii Uzależnienia
od Alkoholu i Współzależnienia
ul. Spacerowa 5
26-026 Morawica
Tel. (041) 36 41 220

baza noclegowa

Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn

ul. Trzeźniowska 13

27- 600 Sandomierz

tel. (015) 644 55 85

Dom dla Bezdomnych Wspólnota „ Chleb Życia” (schronisko dla mężczyzn)

Zochcin 58

27-580 Sadowie

tel. (015) 8692316

Dom dla Osób Bezdomnych i Niepełnosprawnych Wspólnota „ Chleb Życia”

(schronisko dla mężczyzn i kobiet)

Jankowice 41

27-530 Ożarów

tel. (015) 861 17 71

Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych

Stowarzyszenie MONAR- MARKOT

ul. Niekłańska 12

26-220 Stąporków

tel. (041) 374 36 13

inne instytucje

Komenda Powiatowa Policji

ul. Mickiewicza

27- 600 Sandomierz

tel. (015) 833 42 33

Straż Miejska
ul. Opatowska
27- 600 Sandomierz
tel. (015) 644 01 26

Urząd Miejski
Wydział Spraw Obywatelskich
Ul. Poniatowskiego 3
27- 600 Sandomierz
tel. (015) 644 01 00

Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej
ul. Schinzla 13
27- 600 Sandomierz
tel. (015) 832 30 01
oddział psychiatryczny:
gabinet lekarski mężczyzn wew. 710
gabinet lekarski kobiet wew. 525

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Ul. Poniatowskiego 3
27-600 Sandomierz
tel. (015) 644 01 52

Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej
w Sandomierzu
Ul. Słowackiego 15
27-600 Sandomierz
tel. (015) 833 29 75

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania
o Niepełnosprawności
ul. Czyżewskiego 1
27- 600 Sandomierz
tel. (015) 833 23 77

Polski Czerwony Krzyż
Zarząd Rejonowy
Ul. Parkowa 2
tel. (015) 832 28 34

5. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

W związku z programem wychodzenia z bezdomności spisywane są kontrakty socjalne (umowy) z osobami bezdomnymi, które zobowiązują dane osoby do podjęcia działań zmierzających do wyjścia z sytuacji kryzysowej, w jakiej się znajdują.

W zależności od indywidualnej sytuacji osoby, zobowiązuje się ją do następujących działań:

- złożenie wniosku w celu otrzymania dokumentu tożsamości
- rejestracji w urzędzie pracy
- uregulowania spraw meldunkowych
- zdiagnozowania problemu uzależnienia
- wyboru formy i miejsca leczenia w zależności od diagnozy
- kontaktu z prawnikiem w celu uregulowania sytuacji prawnej
- złożenia wniosku o lokal socjalny
- zamieszkania we wskazanym przez pracownika socjalnego miejscu oraz przestrzegania obowiązującego w nim regulaminu

- podjęcia działań zmierzających do uzyskania zatrudnienia
- leczenia i ustalenia stopnia niepełnosprawności
- regularnego kontaktu z pracownikiem socjalnym

Osoba bezdomna może zostać objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności. Program opracowuje pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby bezdomnej, przy udziale osoby zainteresowanej. Program zapewnia wsparcie w procesie wychodzenia z bezdomności. Jego realizacja przez daną osobę jest warunkiem korzystania przez nią ze świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego.

6. KONKRETNE ROZWIĄZANIA

- realizacja zadania własnego gminy tj. pracy socjalnej – pomoc osobom w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie
- zawieranie kontraktów z bezdomnymi
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu / podejmowanie przez osoby zagrożone użytecznych ról społeczno – zawodowych
- przeciwdziałanie występującym formom uzależnienia od alkoholu lub innych środków odurzających
- usamodzielnienie ekonomiczne – umożliwienie uczestnikom programu powrotu do wypełniania ról społecznych a tym samym zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego
- ograniczenie niepożądanych zjawisk społecznych

7. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRYZYSOWEJ

W związku z faktem, iż Sandomierz posiada placówkę zapewniającą schronienie osobom bezdomnym pracownik socjalny kieruje osobę bezdomną do schroniska. Po ustaleniu przez pracownika faktycznej sytuacji osoby bezdomnej

przyznawana jest pomoc z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb (opłata za pobyt w noclegowni, zabezpieczenie odzieży, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i uzyskaniu należnych świadczeń, udzielenie specjalistycznej pomocy w formie poradnictwa). Po zakończeniu godzin urzędowania oraz w godzinach nocnych zgłoszenie o potrzebie schronienia przyjmuje Straż Miejska, bądź Policja, która niezwłocznie informuje o tym fakcie Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osobę pod wpływem alkoholu Straż Miejska (we współpracy z Policją) lub Policja przewozi do Komendy Powiatowej Policji do pomieszczenia dla osób zatrzymanych.

Osobie pod wpływem alkoholu nie kwalifikującej się do zatrzymania przez Policję udzielona zostanie doraźna pomoc medyczna przez Stację Pogotowia Ratunkowego i Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej.

Ponadto rola instytucji współpracujących polega m. im. w przypadku schroniska dla bezdomnych zapewnieniu całodobowego schronienia i wyżywienia.

Pracownicy socjalni wspólnie z pracownikami Straży Miejskiej monitorują opuszczone budynki, dworce PKS i PKP, place targowe, altany w celu zapewnienia pomocy osobom bezdomnym, podejmują różnorodne działania w celu integracji tej grupy ze społeczeństwem.

8. DOKUMENTY

- wywiad środowiskowy wraz z wymaganą dokumentacją
- kontrakt socjalny
- lista bezdomnych